

Särtaxa m.m. i omvandlingsområde

En kommun beslutade att införliva ett bostadsområde med både permanent- och fritidsboende in i verksamhetsområdet för den allmänna VA-anläggningen. Området låg dessutom i ett vattenskyddsområde, där fastigheterna hade undermåliga enskilda avlopp. Kommunen beslutade särtaxa för det aktuella området. Området ansågs ha så speciella förhållanden som medförde merkostnader vilka var så stora att grund ansågs föreligga för särtaxa. Merkostnaderna uppkom genom behovet av anpassning till befintlig bebyggelse, bebyggelsens utspridning i klungor samt terrängförhållandena.

Två fastighetsägarpar protesterade mot att införlivas i verksamhetsområde till den allmänna VA-anläggningen och därmed bli avgiftsskyldiga enligt en fastställd särtaxa för området. I fallet prövades också krav på ersättningar för onyttigblivna enskilda anläggningar. Fastighetsägarna menade att de hade fått missledande information om VA-utbyggnaden från olika delar inom kommunen, vilket ledde till ekonomiska investeringar i enskilda VA-anordningar som man annars inte hade gjort.

VA-nämnden konstaterade inledningsvis att avgiftsskyldighet för anläggningsavgift förelåg för fastighetsägarna, i och med att dessa hade fått förbindelsepunkt meddelad och inte hade kunnat visa att fastigheten kunde lösa sitt behov med större fördel på annat sätt.

När det gällde rätten att ta ut särtaxa för området bedömde VA-nämnden att huvudmannen hade kunnat visa att kostnaderna för anläggningen i det aktuella området hade varit betydligt högre än för såväl de jämförda lokala verksamhetsområdena som det samlade verksamhetsområdet. Området låg ca 7 km från centralorten med ledningsdragning i trånga bebyggelseområden och kuperad terräng. VA-nämnden ansåg att grund saknades för att underkänna särtaxan. I proposition 1995/96:188, sid 15, har regeringen uttalat om vilka intressen som bör kunna föranleda särtaxa:

”Genom att kravet på kostnadsskillnader ställs något lägre än idag ökar huvudmannens möjligheter att differentiera taxan efter lokala förhållanden. En sådan förändring kan antas få stor betydelse vid utbyggnad av allmänna anläggningar inom s.k. saneringsområden, dvs. äldre bebyggelseområden med bristfällig VA-försörjning och där särförhållanden gör utbyggnaden särskilt kostsam.”

Angående ersättningar för onyttigblivna enskilda anläggningar, så ansåg VA-nämnden det enbart finnas grund för detta för en av fastigheterna. Skälen till detta beslut låg i att den fastigheten bebyggdes ganska nyligen i enlighet med det bygglov som gavs och de krav på VA-anordningar som ställdes. Fastighetsägarna hade dessutom aktivt sökt information om kommunens utbyggnadsplaner gällande kommunalt VA, men inte fått tydliga svar. Med anledning av den dåliga kommunikationen mellan kommunen och huvudmannen och därmed följande otydlig information till fastighetsägarna, investerade dessa i enskilda anläggningar som de annars inte skulle ha valt. Därför fanns grund för utbetalning av ersättning till viss del. Ersättning utgavs dock inte för mullklosett, som VA-nämnden inte ansåg vara en anordning för avlopp.

Bva 1, Va 36/05 och 37/05

Rita Lord
rita.lord@svensktvatten.se